

OP EEN PLATEAU				
13:15	Deuren open			
	MENU			
12:00 > 13:00	Siol: historie van een schip <i>Lezing door Dirk Marteel</i>	Hoe schrijf ik een historische roman? <i>Lezing door Kathelijn Vervarcke</i>	Het James Ensorarchief en het ontsluitingsproces binnen het Ensoronderzoek <i>Lezing door Gregory Boite (Mu.ZEE)</i>	Verken de Oosteroever <i>Wandeling met Marc Loy (Gidsenkring de Lange Nelle)</i>
13:30 > 16:30	Paster Pype, de vader der vissers <i>Lezing door Doris Klausing</i>	Stuikelstenen: Van de schoolbanken naar het straatbeeld <i>Lezing door Elle Declercq en Gil Vanbergen (Sint Andreasinstituut Oostende)</i>	Sikhisme en 'memory making' <i>Lezing door Alexander Hilkens (KADOC)</i>	Verken de Oosteroever <i>Wandeling met Marc Loy (Gidsenkring de Lange Nelle)</i>
17:00 > 17:30	Hoe veranderde de bewegende toerist de Oostendse kust? <i>Lezing door Yakima Verlinde</i>	De Cierk van toen en nu <i>Lezing door Willy Versluys (De Cierk)</i>	Een stem aan wal: Het Visserijblad en de Kabeljauw-oorlogen (1958-1976) <i>Lezing door Titus Baert</i>	
13:30 > 18:30	Doorlopend - Erfgoedcafé - Demonstratie Schepen in fles - <i>Dany Vanbillemont</i> - Expo Erfgoedlijnen			

INSCHRIJVEN VIA:

www.kusterfgoed.be/projecten/erfgoedcafe-2026
of 0471 270 770

SCHRIJF
JE VOORAF
IN!

Zo ben je zeker van een plek voor de sessie van jouw keuze én krijg je bonnetjes voor een drankje en een hapje.

De Cierk

Maritiem Plein 10
8400 Oostende

Vanuit Oostende het best
bereikbaar met de overzetboot

ERF GOED café

03/10/26

De Cierk
Maritiem Plein 10
8400 Oostende
vanaf 13:30

www.kusterfgoed.be

v.u. Betty Kempen, voorzitter Kusterfgoed, Jacobsstraat 1, 8400 Oostende - erfgoed@kusterfgoed.be

MENU

14:00 - **Siol: historie van een schip** (Dirk Marteel)

Ken je het houten vissersschip vlakbij de oude slipway in Oostende? Dat is de O.225 SIOL. Ben je nieuwsgierig naar het verhaal van dit iconische vaartuig? Dirk Marteel schrijft een boek over verleden, heden en toekomst van dit bijzonder vaartuig. Tijdens de lezing neemt hij jou mee naar de vele wendingen in het leven van de O.225 SIOL. Ook zijn persoonlijke band met 'de SIOL' zorgt voor een extra dimensie.

14:00 - **Hoe schrijf ik een historische roman?** (Kathelijn Vervarcke)

Kathelijn Vervarcke biedt jou een unieke inkijk in haar werkproces. Hoe gaat ze op zoek naar de grondstof voor haar historische romans? Hoe zet ze dode letters uit archiefteksten om in levendige personages? Hoe vergroot je je historische empathie? Hoe verwerk je droge feiten in sprankelende dialogen. Verder belicht de auteur ook de evoluties in het genre van de historische roman. Wat verstaan we nog onder dit label? Kan de auteur het zich nog permitteren om de waarheid aan te passen in functie van het verhaal? Waarom wil de hedendaagse lezer dat alles waargebeurd is?

14:00 - **Het James Ensorarchief en het ontsluitingsproces binnen het Ensoronderzoek** (Gregory Boite - Mu.ZEE)

In 2024 kocht het Fonds Orcona een wel heel speciaal archief aan. Het archief dat het levenswerk is geweest van dhr. Patrick Florizoone had als doel om alles rond en over James Ensor te centraliseren. Deze collectie is in langdurige bruikleen ondergebracht bij Mu.ZEE. Ontdek tijdens deze lezing hoe het Ensorarchief tot stand is gekomen en welke bijzondere stukken het bevat. Daarnaast krijg je een exclusieve inkijk in het ontsluitingsproces achter de schermen en de invloed daarvan op toekomstig Ensoronderzoek via de correspondentie en zijn handschriften.

14:00 + 15:30 - **Verken de Oosteroever** (Marc Loy - Gidsenkring de Lange Nelle)

Aan de Oostkant van de havengeul rond de Oostendse vuurtoren 'Lange Nelle' is er een aparte leefwereldje te ontdekken. In het visserijdok liggen vissersschepen aangemeerd. Je krijgt heel wat weetjes over het visserijgebeuren, de vistechnieken, de quota, de soorten vis en de vishandel. Je verneemt ook meer over de offshore-activiteiten voor de windmolenparken op zee, en ook de stadsontwikkeling komt aan bod.

15:30 - **Paster Pype, de vader der vissers** (Doris Klausing)

100 jaar geleden stierf Paster Pype. Voor de vissers was hij een onvoorwaardelijke reddingsboei in tijden van nood, een vuurtoren in donkere tijden. Hij was ook de priester die buiten platgetreden paden zijn eigen weg ging. Hij was de vertrouweling van ijslandvaarders, een rots in de branding voor weduwen en wezen en sprak de taal van de arme zeelui. Paster Pype was een sociaal pionier, filantroop, cultuuruitdrager en bruggenbouwer. Wat dreef deze visserspastoor? Tijdens deze boeiende lezing duiken we in het leven van Hendrik Pype met anekdotes, historische feiten en beeldmateriaal.

15:30 - **Stuikelstenen: Van de schoolbanken naar het straatbeeld** (Elle Declercq en Gil Vanbergen - Sint Andreasinstituut Oostende)

Hoe breng je moeilijke thematieken zoals het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog voor de klas? Kan je leerlingen historisch onderzoek laten uitvoeren in functie van het aanvragen van een struikelsteen? Een struikelsteen is een speciale klinker die dient om weggevoerden van de tweede Wereldoorlog te gedenken. Elle Declercq en Gil Vanbergen spreken uit ervaring, ze hebben leerlingen niet enkel op deze dossiers laten werken, ze wonnen zelfs de Geschiedenis Olympiade met hun project!

15:30 - **Sikhisme en 'memory making'** (Alexander Hilkens - KADOC)

Sinds 2024 trekt het KADOC (documentatie- en onderzoekscentrum voor religie, cultuur en samenleving) het project 'Sikhism and memory making'. Het project wil gemeenschappen verbonden aan de Vlaamse sikhtempels en hun erfgoed in kaart brengen en inzetten als ankerpunt voor het stimuleren, capteren en valoriseren van familie verhalen. Erfgoedcel Kusterfgoed is partner in het project vermits er in de werkingsregio twee Sikhtempels (of gurdwara's) zijn, één in Knokke-Heist en één in Oostende. Projectmedewerker Alexander Hilkens licht de werkwijze, ervaringen en voorlopige resultaten van het project toe.

17:00 - **Hoe veranderde de bewegende toerist de Oostendse kust?** (Yakima Verlinde)

Toerisme aan de kust gaat niet enkel over cijfers, gebouwen en hotels. Ook de manier waarop toeristen bewogen, keken, wandelden en baadden, veranderde het uitzicht en het gebruik van Oostende. Hoe namen bezoekers de kust in? Welke sporen lieten hun dagelijkse bewegingen na? En hoe droegen al die kleine handelingen bij aan de ontwikkeling van Oostende als badstad? Aan de hand van historische foto's, postkaarten en andere beelden ontdekken we hoe toeristen de kust niet alleen bezochten, maar haar door hun aanwezigheid en beweging ook mee vormgaven.

17:00 - **De Cierk van toen en nu** (Willy Versluys - De Cierk)

Achter 'De Cierk' schuilt een bijzonder verhaal dat teruggaat tot 1879 toen de eerste echte Oostendse vismijn werd gebouwd. Door haar ronde vorm kreeg dit gebouw al snel de naam 'De Cierk' van de Oostendenaars. Willy Versluys (uitbater van De Cierk en voormalig reder) vertelt het verhaal over de Oostendse vismijnen van toen tot nu.

17:00 - **Een stem aan wal: Het Visserijblad en de Kabeljauwoorlogen (1958-1976)** (Titus Baert)

Tussen 1958 en 1976 werd de maritieme wereld opgeschud door de Kabeljauwoorlogen rond IJsland: een reeks intense conflicten over visserijgrenzen die grote gevolgen had voor de visserijsector. Hoewel de strijd zich ver van de Belgische kust afspeelde, stonden de belangen van onze vissers direct op het spel. In deze lezing bekijken we deze woelige periode door de lens van Het Visserijblad, een Oostendse vakkrant die onder leiding van oprichter Prosper Vandenberghe uitgroeide tot een strijdvaardige stem aan wal. Een boeiende blik op een uniek stuk maritiem erfgoed.

Doorlopend

Erfgoedcafé

Voor **de dorst, de honger én het ontmoeten** van (andere) erfgoedspelers.

Demonstratie Schepen in fles

 (Dany Vanbillemont)

Dany Vanbillemont beheerst het ambacht om schepen in een fles te bouwen. Vroeger was het een bezigheid voor gepensioneerd vissers. Vandaag is het een vorm van modelbouw die niet enkel tot de verbeelding spreekt, het is ook met uitsterven bedreigd. Bewonder dit erfgoed doorlopend op het Erfgoedcafé!

Expo Erfgoedlijnen

Erfgoedcel Kusterfgoed en Erfgoedcel Brugge sloegen 3 jaar geleden de handen ineen in kader van het project 'Regionale Erfgoedzorg in Brugge en de Middenkust'. Binnen dit project werd het erfgoed van de 17 deelnemende gemeenten in een aantal erfgoedlijnen gevat. Op 28 mei 2026 werden de resultaten van het project gepresenteerd op een afsluitende studiedag. Deze tentoonstelling kun je nu op ons Erfgoedcafé bezichtigen!